

DIRİLİŞ POSTASI

Türkiye'de sansürlü haberleri görmek için tıklayın

Makale Yazısı - 🕒 04 Ara 2017 - 17:49

Batı'nın model ülkesi Hollanda'da artan hak ihlallerini rapor edebilmek

Prof. Dr. Fethi Güngör

Arşiv Yazarı

[🔊 Makaleyi Dinle](#)
[/ Mesaj Gönder](#)

İrkçilik ve ayrımcılık olaylarında bariz bir artışın yaşandığı Hollanda'da İslamofobi yanında çocuk ve mülteci haklarına yönelik ihlallerde de artış gözlemlendiğine dikkat çeken rapor, 'medenî Batı'nın model ülkelerinden biri olan Hollanda'da sivil ve siyasal haklar yanında ekonomik, sosyal ve kültürel haklar alanında da 2015-2016 yıllarında ne kadar çok ve çeşitli hak ihlali yapıldığını, 2014 Raporu ile kıyaslandığında ihlal sayılarında bariz bir artış kaydedildiğini detaylarıyla gözler önüne sermektedir. 152 sayfalık raporun sonuç kısmında üç dilde (Türkçe, İngilizce ve Felemenkçe) sıralanan 43 maddelik özeti kısaltarak ve bazı maddeleri atlayarak dikkat ve takdirlerinize sunuyorum:

"1. ... Hollanda'da aşırı sağ partiler şöyle dursun Başbakan Rutte'nin Liberal Partisi'nin (VVD) dahi 2017 seçimleri öncesi "uluslararası anlaşmalar, Hollanda için bağlayıcı olmasın" şeklinde seçim vaadinde bulunmaları, uluslararası insan haklarının normatif temelini sarstığından kaygı verici bir gelişmedir. Wilders'in PVV'sinin aldığı oy oranı da göz önünde bulundurulduğunda, partinin; "Başörtüsü ve Diğer İslami Semboller Kamusal Alanda Yasaklansın", "Mültecilere ve Müslüman Ülkelerden Gelen Göçmenlere Sınırlar Kapatılsın" veya "Kur'an yasaklansın" şeklindeki vaatleri oldukça **kaygı verici** gelişmelerdir.

... Hollanda AİHM'in kurucularından olmasına karşın, Hollandalı siyasiler ve hukukçular Mahkeme'den ayrılmayı destekleyen görüşleri hararetle savunmaktadır. 2016 yılında Hollanda'nın en yakıcı insan hakları sorunu **ayrımcılık** olmuştur. Hollanda Anayasası'nın 1. Maddesi ayrımcılık yasağı ve eşit muamele hakkını açıkça düzenlemesine rağmen önyargı, ırkçılık, grup temelli insan düşmanlığı, nefret söylemi ve nefret suçları Hollanda'da insan haklarının durumu bakımından 2016 yılında kaygı verici seviyelere ulaşmıştır. Hollanda'da İslamofobi, **işgücü piyasasında ayrımcılık** ve polis tarafından uygulanan **etnik profileme** en yaygın insan hakları ihlalleri olmuştur. Ayrımcılığın toplumsal barışı zedeleyecek seviyelere ulaşması nedeniyle Hollanda hükümeti 22 Ocak 2016 tarihinde yeni bir ayrımcılıkla mücadele ulusal eylem planı açıklamıştır. Bu programın amacı, hükümetin bu konudaki siyasetine ahenk getirmektir. Hollanda'da ırkçılık ve onun bir görünüm biçimi olan İslamofobi 2016 yılında da önemli insan hakları sorunları olmaya devam etmiştir. 2017 yılında yayınlanan **göçmen kökenlilerin güvensizlik hissi** konusundaki rapor, göçmen kökenlilerin kendilerini Hollandalılara kıyasla daha az güvende hissettiklerini ortaya koymaktadır. Kendilerini Hollanda'da en az güvende hisseden birinci grup Surinamlılar, ikinci grup ise Türklerdir. Ayrıca Türklerin %34'ü bazen kendilerini yaşadıkları semtte güvende hissetmemektedir.

İslamofobi tüm Batı Avrupa'da olduğu gibi Hollanda'da da en sık görülen ırkçılık biçimidir. Raporda İslamofobinin teorik temelleri izah edildikten sonra Hollanda İslamofobisi (Dutch-Islamophobia) üzerinde durulmuştur. Hollanda'da da İslamofobi genellikle İslamofobi için çizilen teorik çerçeveye uymakla beraber kendine has bazı özellikler de taşımaktadır. Gerçekten, yakın zamanlara kadar Hollandalılar tarafından pek de bilinmeyen İslam, Hollanda'nın ana meselelerinden biri haline gelmiş, kamusal ve özel tartışmalara konu edilir olmuştur. Hollanda'da çok az kişi İslam hakkında bilgi sahibi olmasına rağmen herkesin İslam'la ilgili bir fikri vardır. Örneğin, 2015 senesinde PVV partisini destekle 'Steun de PVV' ve 'Mosknee' isimli Facebook hesaplarından **camilerin yakılması çağrıları** yapılmıştır. Hollanda'da Müslümanların uğradığı baskı ve tehditler neticesinde Müslüman örgütler 2015 yılında hükümetten destek ve güvenlik hizmeti talep etmiştir. Hollandalı öğretim üyesi Martijn de Koning ile raporu hazırlayan heyetin yaptığı görüşmede Hollanda İslamofobisinin şu üç özelliği taşıdığını ifade etmiştir: a) İslam **yabancıdır**. b) İslam bir **problemdir** ve buna karşı bir şeyler yapılmalıdır. c) Hollanda İslam'ın kendisini değiştirerek, kendi anlayışına uygun bir **reforma tâbi tutmaya** çalışmaktadır. 2016 yılı İslamofobi vakalarına bakıldığında siyaset ve medyaya hâkim olan İslam'a karşı bu yaklaşım tarzı ve tutumun, birçok suç ve insan hakkı ihlalini tetiklediği müşahede edilmektedir.

... Hollanda'da İslamofobinin yanında **Türkofobiye** doğru gidiş söz konusudur. Bilhassa, Hollandalıların 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe teşebbüsünün Türkler üzerinde yol açtığı travma etkisini anlamaktan uzak olmaları, Türkler üzerindeki **siyasi ve psikolojik baskıyı** artırmaları önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Bu anlamda özellikle 11 Mart 2017'de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı **Fatma Betül Sayan Kaya'nın** Hollanda ziyareti sırasında diplomatik teamüllere uymayan muamele ve polisin Türkiye Başkonsolosluğu yakınlarında toplananlara **orantısız güç kullanımı** uzun süre tamir edilemeyecek yaralar açmıştır. Bu talihsiz olaylar dizisi Türk toplumunun demokratik haklarına ve onuruna yönelik bir saldırı olmuştur. ... Hollanda'da İslamofobinin belli başlı tezahür biçimleri **nefret söylemi, camikundaklama**, okullarda ve işyerlerinde artan **ayrımcılık** olarak kendini göstermektedir. Bunda başrolü Geert Wilders gibi siyasilerin nefret söylemleri oynamaktadır. (...) ... Wilders'i suçlu bulmasına rağmen, Amsterdam mahkemesi heyeti Hürriyet Partisi (PVV) liderini hapis veya para cezasına çarptırmamıştır. Mahkeme, suçlu bulunmanın Wilders konumundaki bir siyasetçi için kâfi olduğuna hükmetmiştir... Wilders'ın İslamofobik örgütlenme ve propagandası adeta merkez siyaseti de gittikçe sağa kaydırmaktadır. Aralık 2016'da verilen mahkûmiyet kararı yıllardır ifade hürriyeti kalkanının ardından Müslümanlara karşı kin ve nefret kusan bir zata sınırları bildirmesi bakımından önemli bir gelişmedir. Bu kararın bir içtihadı dönüştürerek artık Müslümanlara yönelik hakarete bir set çekilmesi elzemdir.

Bu anlamda ayrıca Başbakan Rutte'nin seçim atmosferinde özellikle bir Türk gencine yönelik "**defol git**" sözü ile Rotterdam Belediye Başkanı Ahmed Aboutaleb'in 15 Temmuz darbe teşebbüsü sonrasındaki günlerde bazı Türk cami ve kurumlarını hedef alan ve Türklerin "demokrasi terapisi-eğitimi eksikliği" olduğuna dair genelleyici ve ayrımcı açıklamaları 2016 yılına ait oldukça kaygı verici gelişmeler olmuştur. **2016'da** Hollanda'da yaşayan Müslümanların, din ve inançlarından dolayı önceki senelere oranla yaklaşık **iki kat daha fazla ayrımcılığa maruz kaldıkları** polise yapılan bildirimlerden ortaya çıkmıştır. ... Hollanda'da yaşayan Müslümanların dörtte biri en az bir kez dış görünüşünden dolayı -ki çoğunlukla başörtülü Müslümanlardır- **sözlü ya da fiziki saldırıya** maruz kalmaktadır. Bu ayrımcılık ve saldırılarda da özellikle politikacıların kullandığı **ayrımcı söylemin** etkin olduğu vurgulanmıştır. Hollanda'da Müslüman örgütlerin çatı kuruluşu SPIOR'un 2015 sonu ve 2016'nın ilk yarısını kapsayan ve Rotterdam-Rijnmond bölgesindeki Müslümanlara yönelik ayrımcılık araştırması da Müslümanlara yönelik din-inanç temelli ayrımcı **174 vaka** rapor edilmiştir... Hollanda İnsan Hakları

Enstitüsü'ne göre etnik ve ırk temelli ayrımcılık Hollanda toplumunda her alanda görülmektedir. Örneğin, birçok spor salonu ve spor kulüpleri katılımcılara Felemenkçe bilmeleri şartı getirmekte veya başörtüsü takılmasını yasaklamaktadır.

SPIOR bu olayları **buzdağının görünen yüzü** olarak tabir etmektedir. Zira kuruluşa göre Müslümanlar, yetkililere güvenmedikleri ve misillemeden korktuklarından başlarına gelen olayları bildirmekten çekinmektedir. Bu çekingenliğin birinci sebebi Müslümanların ilgi çekmek istememeleri ve saldırgan tarafından tekrar saldırıya uğrama korkusudur. Bu anlamda tespit edilen ikinci neden de polise yönelik önyargılardır. Ulusal polis tarafından yapılan araştırmaya göre Müslümanlar yaptıkları bildirimlerin herhangi bir sonucu olmadığını düşündüklerinden polise müracaat etmemektedir. Polisin şikâyetle bulunmak isteyen Müslümanlara caydırıcı veya ayrımcı tavır sergilediği de ortaya konulmuştur. Bu nedenle mevcut İslamofobik vaka bildirimlerinden yola çıkılarak, 8 ayrımcılık vakasından sadece birinin kayıtlara yansıdığı tahmin edilmektedir. (...) ... Hollanda'da da 2015 yılında 28 olan camilere yönelik saldırı sayısı 2016 yılında 72'ye çıkmıştır... Ne yazık ki ne medya ne de siyasiler camilere karşı girişilen kundaqlama eylemlerine tepki göstermektedir... Bu anlamda olumlu bir gelişme, 28 Şubat 2016'da namaz vakti içeride kadın ve çocukların da olduğu sırada molotof kokteyli atmak suretiyle gerçekleştirilen Enschede Camii saldırısı faillerinin Ekim 2016'da verilen mahkeme kararıyla **terörist olarak ceza almış** olmalarıdır. Cami saldırılarının terör suçu sayılmasıyla bundan sonraki muhtemel saldırıların failleri üzerinde caydırıcı etki olabilecektir. Cami saldırısının "terörist" bir faaliyet olarak tavsifi, özelde cami saldırıları genelde ise İslam karşıtlığı ile hukuksal mücadelede "olumlu" bir gelişme ve "kırılma noktası" olabilir. Bununla birlikte, Enschede Camii saldırısı faillerinin mahkemede **pişmanlık ifade etmemeleri** ve Yahudi soykırımının merkezlerinden Aus-chwitz'e atfı yapmaları neo-nazi zihniyetin tezahürleri olup bu durum endişe vericidir.

2016 yılında cami saldırılarının şu şekilde sınıflandırılmıştır: Yangın, grafiti, vandalizm/tahribat, mektup veya internet aracılığıyla tehdit, domuz atıklarının bırakılması vb. Cami saldırılarının yanı sıra 2016 yılı Hollanda'daki Türkler ve Diyanet olmak üzere Türk kurumlarına yönelik baskıların arttığı bir yıl olmuştur. Bilhassa, FETÖ'nün de kara propagandasıyla Diyanet ve din görevlileri üzerinde baskı kurulmaya çalışılmıştır. (...) ... Ana akım medya programları ırkçı hareketlerin liderlerine İslamofobik söylemlerini yaymaları için imkân sağlarken, Türk ve İslam karşıtı bir söylem benimseyerek toplumsal barışı tehdit eden bir yayın politikası izlemiş, izlemektedir. ... İnternetteki ayrımcı ifadeler sırasıyla Müslümanlar, Faslılar ve Türkleri hedef almıştır. MIND şikâyet hattına 2016'da 918 şikâyet ulaşımıştır. Bu rakam 2015 yılında 652, 2014 yılında ise 304 idi. 2016 yılında da İslamofobik (185) ve etnik ayrımcılık (305) en çok şikâyet edilen konular olmuştur. Bu şikâyetlerden sadece 97'si kanuna aykırı bulunarak, internet ortamından kaldırılmaları talep edilmiş, 81 vaka savcılığa havale edilmiştir. (...) İşgücü piyasasında ayrımcılık 2016 yılında da önemli bir sorun olmaya devam etmiştir. Yabancı kökenliler iş ve staj yeri bulmakta zorlanmaktadır... (...) Avrupa Konseyi İrkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu Hollanda hakkında hazırladığı raporlarda, Hollanda polisinin etnik profillemeye uygulamalarından duyulan endişeyi ifade etmiştir. (...) Hollanda'da 2016 yılında din ve vicdan hürriyetiyle ilgili önemli bir mesele de **helal gıda** konusu olmuştur. Hollanda'da helal hayvan kesimine kota getirilmek istenmesi ve helal kesimi yapılan etlere "hunharca katledilmiş hayvan" damgası vurulmak istenmesi, Müslümanların inançları gereği yerine getirdiği bir pratiğin adeta yargılanması ve damgalanması **anlamına gelmektedir**.

... Sosyal Kültürel Büro SCP'nin 2016 yılında yayınladığı entegrasyon raporuna göre, sayısı 400 bini aşan Hollanda'daki Türk nüfusunun yerli Hollandalılarla kıyaslandığında işgücü piyasasında, eşitsizliğe uğramaktadır. ... 2016 yılında Amsterdam Belediyesi Araştırma, Enformasyon ve İstatistik

Kurumu'nun Amsterdam kentinde yaptığı bir araştırmaya göre okullarda tefrik (segregasyon) olgusunun yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır. Çocuk hakları ve bilhassa çocuğun kimlik hakkı bakımından bebek kutusu uygulamaları ve çocuğun kültürel arka planını dikkate alınmadan verilen koruyucu aile kararları sorun olmaya devam etmiştir. Mülteci hakları bakımından mültecilerin ceza evi benzeri yerlerde tutulmaları önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Maalesef Hollanda hükümeti 2015-2016 yıllarında, Birleşmiş Milletler ve BM İnsan Hakları Komisyonu tarafından çıkarılan talimatlara aykırı olarak, reddedilen sığınmacıların tehlikeli bölgelere sınır dışı edilmelerine devam etmiştir."

2016 Yılı Hollanda İnsan Hakları Raporu'nda emeği geçenleri tebrik ediyor, 'üçüncü dünya ülkeleri'ne istediklerini yaptırmak için baskı aracı olarak her yıl ülke insan hakları raporları yayınlayan Batılı devletlerin hak ihlallerini ortaya koyacak bu gibi çalışmaların artmasını ve ilgili tüm kurum, kuruluşlara ulaştırılmasını temenni ediyorum.

Kaynaklar:

2016 YILI HOLLANDA İNSAN HAKLARI RAPORU, Hazırlayanlar: Ali Emre Bozbayındır, Kadir Canatan, Özcan Hıdır, Gülşah Bostancı Bozbayındır, Hasan Yar, Ertuğrul Gökçekuyu, Leyla Yıldırım, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Yayını No: 21, Kasım 2017, İstanbul, xi+138 s. (Kitabın basılı nüshası **** adresinden istenebilir).

, 11.2017. hollandanin-insan-haklari-karnesi-kiriklarla-dolu/980640, 27.11.2017.

izu.edu.tr/Assets/Content/File/_Universite/20161215_2014-yili-hollan.pdf, 15.12.2016.

YAZARIN DİĞER YAZILARI

İnsan hak ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek

Sosyal sağlığımızı korumak için şiddeti azaltmak

İyilik halini yükseltmek için sosyal dışlanmayı azaltmak

İş ahlaki bilincini geliştirmek ve yaygınlaştırmak

İstanbul'da yaşayan Suriyeli ailelerin parçalanmasına mâni olmak

Yazarın Tüm Makaleleri

Yazar [Prof. Dr. Fethi Güngör](#)

04 Aralık 2017

Köşe Yazısı

Yorum yaz

Anket

A Milli Takım Katar'a gidebilir mi?

[Ankete Katıl](#)

Yanlışlıkla

Zeki Bulduk

Bu bizim savaşımız değil

Öznur Küçüker Sirene

Kaybolup gitti nice değerlerimiz!

Muzaffer Dereli

Bir cephe olarak Avrupa...

İsmail Öz

İbrahim Ethem Hazretleri'nin ontolojik gelişimi

Prof. Dr. Ahmet Akın

"İnsanlık ölüyor" diyorlar, yaşıyor muydu ki ölsün!

Fatih Duman

Kamudan ihraç edilen emekli olabilir mi?

Av. Osman Talha Yıldız

Ukrayna üzerinden yeni bir "11 Eylül" denemesi!

| Doç. Dr. İsmail Şahin

Ukrayna'dan çıkarılacak dersler

| Ramazan Yaşar

İletişimde sınırları zorlamak

| İsrail Kuralay

Allah-u Ekber!

| Recep Yazgan

Yüksek bir sanat eseri olarak Miraciye

| Nihat Nasır

Çanakkale günlüğü -1

| Şeref Yumurtacı

Ülkesinde sürgün olmak

| Üzeyir İlbak

Finansal yaptırımlar bağlamında Türkiye'nin Rusya ile ekonomik ilişkileri

| Doç. Dr. Mustafa Yurttadur

Kuruluř Hakkında

Künye Bilgileri

Yayın İlkeleri

Haber İhbar

Reklam Ver

İletişim

© 2022 Diriliř Postası Tüm Hakları Saklıdır

[Veri Politikası](#) [Kullanım Şartları](#)

+90 (212) 550 90 05

daktilo

